

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W PIASECZNI

z dnia ..... r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piaseczno na rok 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tj. Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm./ oraz art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tj. Dz. U. z 2018r. poz. 2137 ze zm./, art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /tj. Dz. U. z 2019r. poz. 852 ze zm./.

§ 1.

1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piaseczno na rok 2020, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Program obowiązuje od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020r.

§ 2.

Program, o którym mowa w § 1 będzie finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wysokość środków określa uchwała budżetowa.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Piaseczno.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Katarzyna Burczaniuk

RADCA PRAWNY

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE PIASECZNO NA ROK 2020

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 jest kontynuacją działań związanych z kształtowaniem przez samorząd polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz związanej z tym przemocy w rodzinie. Systematyczne i konsekwentne działania profilaktyczne dotyczące szkód wywołanych nadużywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy i wyrobów tytoniowych wśród nieletnich zmniejszają i zapobiegają wywołanym następstwom np. chorobie alkoholowej, przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, iż prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego ,

6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Powyższe zadania realizowane są w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Piasecznie.

W Gminnym Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej między innymi poprzez tworzenie odpowiednich warunków motywujących powstrzymanie się od spożywania napojów alkoholowych; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności alkoholu; leczenie i rehabilitację; zapobieganie i usuwanie następstw z powodu nadużywania alkoholu, narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu w wysokości 2 400 000,00zł pochodzą z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy Piaseczno w Dziale 851 - ochrona zdrowia rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi - w wysokości 2 277 470,00zł, 85153 - przeciwdziałanie narkomanii - w wysokości 122 530,00zł.

Środki te zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i alkoholizmowi nie mogą być przeznaczone na inne cele.

1 ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Piaseczno, którzy spotykają się z problemem nadużywania alkoholu i narkotyków, z konsekwencjami ich zażywania oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką a w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków, ich rodziców i nauczycieli,
- dorosłych osób zagrożonych lub uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- osób współuzależnionych,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową i narkotykową oraz przemocą w rodzinie,

- osób uzależnionych po ukończeniu terapii.

2 INSTYTUCJE, KTÓRE PODEJMUJĄ WSPÓLPRACĘ W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Powiatowa Komenda Policji,
- Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich (zespół kuratorski),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Organizacje pozarządowe,
- placówki oświatowe z terenu Gminy Piaseczno.

3 PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. 2018. poz. 2137 ze zm.).
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390 ze zm.).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2019 poz. 852 ze zm.).
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1111 ze zm.)
- Ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011r. (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 2190 ze zm.).
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (tj. Dz. U z 2018r. poz. 1492 ze zm.).

4 DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE PIASECZNO

Alkoholizm i narkomania to jedne z najpoważniejszych problemów społecznych wywołujących daleko idące konsekwencje zdrowotne oraz społeczne, w tym między innymi destabilizowanie całego systemu rodzinnego oraz naruszanie poczucia bezpieczeństwa będącego nieodłącznym elementem prawidłowego funkcjonowania społeczności lokalnych.

Prezentowane w Polsce dane, w zależności od źródła, wskazują na rozpowszechnianie się dostępu do tego typu substancji w środowiskach młodych ludzi. Co ważniejsze, obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej jest szczególnie niepokojące, gdyż nierzadko jest to pierwszy krok w kierunku uzależnienia.

Choć zjawisko alkoholizmu i narkomanii ma charakter wieloaspektowy, to jednak do najczęstszych przyczyn, dla których ludzie sięgają po tego typu używki zalicza się uwarunkowania społeczne, w tym wpływ środowiska rodzinnego i grup rówieśniczych. Często powodem do nadużywania substancji psychoaktywnych są także niepowodzenia życiowe, przez wzgląd na które postrzega się alkohol i narkotyki jako środek obronny i sposób na rozładowanie stresu i konfliktów. Ponadto używanie tych substancji wiąże się z modą oraz poszukiwaniem przyjemności i nowych doznań.

Jak wiadomo, nie są to jedyne mechanizmy i koncepcje stawania się osobą uzależnioną. Mimo to kwestie te niewątpliwie ukazują ważność podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień skierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin oraz dzieci i młodzieży.

1. Problem alkoholizmu w świadomości dorosłych mieszkańców z gminy Piaseczno

Główne wyniki badania

A. ZJAWISKO ALKOHOLIZMU W ŚRODOWISKU LOKALNYM:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych, był odsetek respondentów wskazujących dany problem jako bardzo istotny oraz istotny. W opinii 41,1% respondentów, istotnym problemem społecznym w ich środowisku lokalnym jest alkoholizm.
- 38,5% badanych mieszkańców uważa, że na terenie gminy Piaseczno problem alkoholizmu jest powszechny.
- 53,9% ankietowanych mieszkańców twierdzi, że zna osoby, którym zdarza się nadużywać alkoholu.
- 38,5% badanych mieszkańców twierdzi, że spotykała się ze sprzedażą alkoholu nieletnim.
- 41,1% ankietowanych mieszkańców spotkało się ze zjawiskiem picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
- 33,6% badanych mieszkańców, twierdzi, że zdarzyło im się zaobserwować na drodze kierowcę, który mógł być pod wpływem alkoholu.
- 26,0% ankietowanych mieszkańców stwierdza, że obecnie nieletni piją coraz więcej.

B. POSTAWY WOBEC ALKOHOLU:

- 22,0% respondentów deklaruje abstynencję.

- Ponad połowa badanych mieszkańców, to jest 55,6%, pije alkohol tylko okazjonalnie.
- 70,0% ankietowanych mieszkańców sięga po alkohol głównie dla towarzystwa.
- 71,4% badanych mieszkańców twierdzi, że alkohol zawarty w piwie lub winie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce, a 74,9% ankietowanych mieszkańców uważa, że piwo i wino są tak samo uzależniające jak wódka.
- Mity i stereotypy dotyczące alkoholu jako skutecznego środka na radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych nie są rozpowszechnione wśród dorosłej społeczności badanych mieszkańców, bowiem zdecydowana większość ankietowanych mieszkańców tj. 83,5% jest zdania, że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.
- W opinii 54,8% badanych mieszkańców to niepowodzenia życiowe uchodzą za główną przyczynę uzależnienia.
- W przekonaniu 48,9% badanych mieszkańców nie trzeba spożywać napojów alkoholowych każdego dnia, aby się od nich uzależnić.
- 81,43% badanych mieszkańców nie zna instytucji na terenie gminy, które pomagają osobom uzależnionym, nieliczni respondenci wymieniali Stowarzyszenie MONAR czy Centrum Zdrowia Psychicznego DROMADER.

Wnioski i rekomendacje

Wyniki badania wskazują, że w opinii 41,1% przebadanych mieszkańców istotnym problemem społecznym w środowisku lokalnym jest alkoholizm. Większość respondentów tj. blisko 59% badanych nie wskazało problemu alkoholizmu jako bardzo poważnego w ich środowisku, niemniej jednak zasadne jest podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy takich jak m.in.:

- Realizacja kampanii profilaktyczno-informacyjnych na temat zagrożeń i konsekwencji spożywania alkoholu, między innymi w okresie ciąży.
- Podejmowanie działań edukacyjnych w szkołach jazdy dla przyszłych kierowców na temat wpływu alkoholu na sprawność psychomotoryczną oraz budowania lokalnego systemu przeciwdziałającego nietrzeźwości na drogach, w tym między innymi poprzez systematyczne kontrole stanu trzeźwości kierowców.
- Kontrole punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania i zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.
- Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z asertywnych technik odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym.
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne.

- Zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
- Tworzenie programów pomocowych dla osób zagrożonych marginalizacją.
- Współpraca pomiędzy lokalnymi instytucjami oraz organizacjami takimi jak m.in.: Stowarzyszeniem MONAR, Stowarzyszeniem „Patronat”, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Zdrowia Psychicznego DROMADER i instytucjami Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Powiatową Komendą Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy w celu do tworzenia lokalnych koalicji profilaktycznych w zakresie podjęcia współpracy na rzecz ograniczania rozmiarów zjawiska alkoholizmu oraz promowania abstynencji i trzeźwości wśród mieszkańców gminy.
- Promowanie wydarzeń kulturalnych i społecznych o charakterze bezalkoholowym oraz bezalkoholowe i aktywne spędzanie wolnego czasu.

2. Problem narkomanii w świadomości dorosłych mieszkańców z gminy Piaseczno

Główne wyniki badania

A. ZJAWISKO NARKOMANII W ŚRODOWISKU LOKALNYM:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych, był odsetek respondentów wskazujących dany problem jako bardzo istotny oraz istotny. W opinii 20,6% przebadanych mieszkańców, narkomania jest ważnym problemem społecznym w ich środowisku lokalnym. Blisko 80 % badanych twierdzi, że zjawisko narkomanii nie jest realnym zagrożeniem na terenie gminy Piaseczno.
- Zdaniem 32,5% badanych mieszkańców zjawisko narkomanii w gminie Piaseczno jest rzadko spotykane.
- 92,9% badanych mieszkańców nie wie, gdzie można nabyć narkotyki.
- 34,5% badanych mieszkańców zna co najmniej jedną osobę, która według nich zażywa narkotyki.

B. POSTAWY WOBEC NARKOTYKÓW:

- 21,0% ankietowanych mieszkańców eksperymentowało z substancjami odurzającymi.
- Niemal wszyscy badani mieszkańcy, to jest 96,2%, są zgodni w ocenie, że narkotyki nie są dobrym sposobem na radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych.

C. NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych, był odsetek respondentów wskazujących dany problem jako bardzo istotny oraz istotny. Zdaniem 27% przebadanych mieszkańców, dopalacze są ważnym problemem społecznym w ich środowisku lokalnym.
- W ocenie 9,2% badanych mieszkańców dopalacze są łatwo dostępnymi substancjami psychoaktywnymi na terenie gminy Piaseczno.
- 91,0% ankietowanych mieszkańców jest zdania, że dopalacze są równie szkodliwe, co narkotyki.

Wnioski i rekomendacje

Badania zrealizowane wśród mieszkańców pozwoliły stwierdzić, iż problem uzależnienia od narkotyków oraz nowych substancji psychoaktywnych (dopalaczy) w niewielkim stopniu dotyczy gminy Piaseczno. Aby uniknąć rozpowszechnienia się problemu, zasadne jest podejmowanie działań takich jak :

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- Realizowanie lokalnych kampanii społecznych na temat działania substancji psychoaktywnych.
- Rozpowszechnianie rzetelnych informacji na temat substancji odurzających i ich szkodliwości poprzez lokalną prasę, tablice informacyjne, media.
- Promowanie wśród społeczności lokalnej zdrowego stylu życia.
- Organizowanie spotkań z osobami, które poradziły sobie z problemem uzależnień.
- Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki narkotykowej.
- Kontynuowanie programów wychowawczo-profilaktycznych dla rodziców, które są rekomendowane przez PARPA.
- Wykorzystanie lokalnych zasobów, to jest stowarzyszeń i organizacji pozarządowych do tworzenia lokalnych koalicji profilaktycznych w zakresie podjęcia współpracy na rzecz ograniczania rozmiarów zjawiska narkomanii.

3. Uczniowie wobec problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi **Główne wyniki badania**

A. POSTAWY WOBEC ALKOHOLU:

Ocena dostępności alkoholu przez młodzież z klas 3 gimnazjalnych oraz uczniów szkół średnich z terenu gminy Piaseczno.

Poziom klasy	Substancje psychoaktywne	Niemożliwe	Bardzo trudne	Dosyć trudne	Dosyć łatwe	Bardzo łatwe	Nie wiem
III Klasa gimnazjalna	Piwo	0,0%	2,4%	9,8%	26,8%	58,5%	2,4%
	Cydr	3,7%	1,2%	12,3%	22,2%	29,6%	30,9%
	Alcopops	3,7%	2,5%	8,7%	11,2%	11,2%	62,5%
	Wino	1,2%	2,4%	17,1%	28,0%	41,5%	9,8%
	wódka	2,5%	3,7%	14,8%	34,6%	35,8%	8,6%
Uczniowie szkół średnich	Piwo	0,6%	0,0%	1,8%	27,1%	69,4%	1,2%
	Cydr	0,6%	0,6%	2,9%	23,6%	59,4%	12,9%
	Alcopops	1,2%	0,6%	4,2%	12,0%	26,3%	55,7%
	Wino	1,9%	0,0%	4,1%	31,4%	56,8%	6,5%
	wódka	1,8%	3,0%	8,9%	26,6%	52,7%	7,1%

Tabela 1. Ocena dostępności poszczególnych napojów alkoholowych przez uczniów klas III gimnazjalnych ze szkół podstawowych i uczniów szkół średnich

- 40,3% uczniów z młodszej kohorty, to jest z klas 7 i 8 szkół podstawowych oraz 3 gimnazjalnych piło alkohol przynajmniej raz w życiu.
- 90,1% uczniów ze szkół średnich odbyło inicjację alkoholową.
- Wśród okoliczności sprzyjających sięganiu po alkohol, uczniowie najczęściej wskazują wyjazdy w3akacyjne. Taką odpowiedź deklaruje 41,7% uczniów z klas 7,8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 44,81% ze szkół średnich.
- Zgodnie z deklaracjami badanych obniża się wiek inicjacji alkoholowej – w młodszej kohorcie, to jest w grupie uczniów z klas 7,8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych, do pierwszego kontaktu z alkoholem dochodzi najczęściej w wieku 14 lat (27,1%), a w starszej kohorcie, to jest wśród uczniów szkół średnich, w wieku 16 lat (29,2%).
- Spośród osób mających za sobą inicjację alkoholową, 12,0% uczniów z młodszej grupy, to jest z klas 7,8 szkół podstawowych oraz 3 gimnazjalnych i 29,2% uczniów ze starszej grupy, to jest ze szkół średnich, piło alkohol za namową osób trzecich.
- 91,4% młodszych uczniów z klas 7,8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 98,2% starszych uczniów ze szkół średnich zna konsekwencje zdrowotne picia alkoholu.

B PODSTAWY WOBEC NARKOTYKÓW:

- Do odbycia inicjacji narkotykowej przyznało się 4,4% młodszych badanych ze szkół podstawowych (w tym 5,4% dziewcząt i 3,1% chłopców) oraz 23,3% starszych badanych (w tym 22,7% dziewcząt i 25,0% chłopców) ze szkół średnich. Najczęściej wskazywanym narkotykiem była marihuana lub haszysz.
- Większość uczniów szkół podstawowych tj. 89,4%, to jest z klas 7,8 szkół podstawowych oraz gimnazjalnych i 71,2% uczniów klas średnich nie wie, gdzie można kupić narkotyki.
- 28,4% młodszych uczniów klas 7, 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 67,7% starszych uczniów 5 szkół średnich zna osoby zażywające narkotyki.
- 53,4% uczniów z młodszej grupy z klas 7, 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 98,8% uczniów szkół średnich, zna konsekwencje zdrowotne stosowania narkotyków.
- Zdecydowana większość młodszych uczniów z klas 7, 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych tj. 88,9% oraz 98,84% starszych uczniów ze szkół średnich zna konsekwencje prawne posiadania narkotyków.

Poniżej prezentujemy ocenę dostępności narkotyków przez młodzież z klas 3 gimnazjalnych oraz uczniów szkół średnich z terenu Gminy Piaseczno.

Poziom klasy	Substancje psychoaktywne	Niemożliwe	Bardzo trudne	Dosyć trudne	Dosyć łatwe	Bardzo łatwe	Nie wiem
III Klasy gimnazjalne	marihuana lub haszysz	3,7%	9,9%	30,9%	11,1%	4,9%	40,7%
	amfetamina	7,4%	14,8%	21,0%	4,9%	0,0%	51,9%
	metamfetamina	6,5%	15,6%	19,5%	5,2%	0,0%	53,3%
	ecstasy	6,3%	13,7%	16,3%	2,5%	1,3%	60,0%
	kokaina	4,9%	14,6%	18,3%	4,9%	1,2%	56,1%
	crack	7,3%	11,0%	17,1%	0,0%	0,0%	64,6%
	heroina	6,1%	18,3%	13,4%	4,9%	0,0%	57,3%

Uczniowie szkół średnich	marihuana lub haszysz	1,8%	6,5%	14,7%	33,5%	10,00%	33,5%
	amfetamina	4,1%	11,8%	12,4%	10,1%	3,6%	58,0%
	metamfetam ina	3,6%	13,2%	10,2%	9,0%	4,2%	59,9%
	ecstasy	2,9%	8,2%	11,8%	8,8%	1,8%	66,5%
	kokaina	4,7%	10,6%	11,2%	6,5%	1,2%	65,9%
	crack	4,1%	10,0%	12,4%	4,7%	1,2%	67,7%
	heroina	5,3%	12,4%	10,6%	4,1%	1,2%	66,5% %

Tabela 2. Dostępność poszczególnych substancji psychoaktywnych w ocenie uczniów 3 klas gimnazjalnych i uczniów szkół średnich.

C. NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE:

- 12,2% badanych uczniów z klas 3 gimnazjalnych szkół podstawowych oraz 8,8% uczniów szkół średnich oceniło dostęp do dopalaczy jako dosyć łatwe.
- Niemal wszyscy uczniowie tj. 96,6% z klas 7, 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 97,7% uczniów ze szkół średnich, zadeklarowali, że nigdy nie używali dopalaczy.
- 48,1% przebadanych uczniów szkół podstawowych z klas 7, 8 i uczniów szkół podstawowych i 3 gimnazjalnych oraz 84,7% ze szkół średnich postrzega dopalacze jako realne zagrożenie.
- Ułatwienia dostępności do programów edukacyjnych dla młodzieży dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych i tym samym promujących zdrowy styl życia.
- Realizacja warsztatów dla nauczycieli i wychowawców z zakresu tworzenia, realizacji, monitoringu i ewaluacji programów profilaktycznych.
- Uruchamianie programów edukacyjnych zaadresowanych do rodziców, prawnych opiekunów w celu zaangażowania ich w oddziaływania profilaktyczne wobec swoich dzieci.

Wnioski i rekomendacje

Zrealizowane badania wśród uczniów szkół podstawowych i uczniów szkół średnich z terenu Gminy Piaseczno ukazały zróżnicowane postawy wobec substancji psychoaktywnych, w tym szczególnie pod względem odbycia inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz oceny dostępności substancji psychoaktywnych. Otrzymane wyniki wskazują na zasadność podjęcia działań w zakresie:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szkołach na temat zdrowotnych, psychologicznych, a także społecznych konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych
- Wychowania od odpowiedzialności za własne postępowanie w kontekście podejmowania decyzji związanych z pićm alkoholu i zażywaniem narkotyków.
- Prowadzenie programów profilaktycznych wspierających rozwój osobowości i zdolności interpersonalnych młodych ludzi.
- Rozpowszechnienie sposobów funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy substancji psychoaktywnych.
- Rozwijania kompetencji społecznych, a w szczególności uczenie asertywnego odmawiania w przypadku, gdy ktoś proponuje sięgnięcie po używkę.

5 CELE

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie występowania problemów społecznych będących skutkiem nadużywania alkoholu, uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- rozpoznanie środowiska Miejsko – Gminnego w kierunku obecności problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,

- analiza i ewaluacja danych pozyskanych z ankiet w celu pozyskiwania informacji o uzależnieniach i przemocy w rodzinach na terenie Gminy Piaseczno,
- pomoc dla osób uzależnionych w uświadomieniu skali zaawansowania uzależnienia oraz zrozumienia i stabilizacji sytuacji rodzinnej,
- solidne przygotowanie fachowej kadry pomocniczej dla osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- udzielanie stałego wsparcia psychologicznego i prawnego osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie,
- utrzymanie stale działającej prężnej placówki koordynującej prace na rzecz pomocy osobom uzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie,
- współpraca z organizacjami mającymi wpływ na pomoc osobom uzależnionym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie,
- szeroko pojęta pomoc ofiarom przemocy i osobom uzależnionym w aspekcie psychologicznym i pedagogicznym,
- działalność informacyjna, profilaktyczna i edukacyjna w zagrożonym środowisku,
- kontrola prawidłowości przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- koordynacja działań GKRPA z wytycznymi PARPA oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6 ZADANIA DO REALIZACJI

1. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- a) Opracowanie raportu dotyczącego problemów uzależnień i stosowania przemocy w rodzinie umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej, naprawczej,

- b) Pozyskiwanie i analiza (na podstawie ankiet) danych różnych instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i zapobiegania przemocy w rodzinie.

2.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą w rodzinie

- a) rozpatrywanie i kierowanie do Sądu wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia wobec osób uzależnionych,
- b) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- c) dofinansowanie do szkoleń kadry medycznej i terapeutów w celu podnoszenia kwalifikacji i wprowadzania nowych programów edukacyjno – profilaktycznych i terapeutycznych,
- d) finansowanie zajęć dla osób uzależnionych w zakresie: treningu zapobiegania nawrotom nałogu, treningu konstruktywnego porozumiewania się, warsztatów umiejętności radzenia sobie ze stresem i złością, treningu interdyscyplinarnego, treningu asertywnych zachowań abstynenckich, treningu konstruktywnego- pozbywania się poczucia winy i wstydu, KIS lub inne podmioty działające na rzecz integracji społecznej,
- e) finansowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych,
- f) prowadzenie zajęć po terapii i realizacja programów interwencyjno – motywujących,
- g) współpraca, finansowanie i dofinansowanie podmiotów realizujących zadania z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym wspieranie działalności leczniczej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
- h) Finansowanie i dofinansowanie usług medycznych, które nie są finansowane przez NFZ.

3.Udzielanie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom dotkniętym przemocą pomocy psychologiczno – społecznej i prawnej.

- a) rozszerzenie współpracy GKRPA z grupami zawodowymi, instytucjami zajmującymi się problemami uzależnień w zakresie interwencji prawno-administracyjnej wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- b) finansowanie działalności zajęć pozalekcyjnych w placówkach realizujących programy dla dzieci i rodzin z problemem uzależnień,
- c) organizacja i doposażenie obiektów przeznaczonych na potrzeby realizacji zadań programu profilaktycznego,
- d) szkolenia, kursy dla pracowników M.G.O.P.S., poradni O., Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycieli, pedagogów, pielęgniarek szkolnych, Policji w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku uzależnień a także z zakresu profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia,
- e) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych – finansowanie jego działalności, prowadzenie poradnictwa indywidualnego – zatrudnienie prawnika, radcy prawnego i innych specjalistów.
- f) finansowanie i dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie,
- g) dofinansowanie wyjazdów dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień organizowanych przez inne instytucje lub osoby fizyczne.
- h) prowadzenie środowiskowych działań na rzecz dzieci i młodzieży zagrożonych demoralizacją w obszarze uzależnień,
- i) współfinansowanie Klubu Integracji Społecznej,
- j) finansowanie i organizacja pomocy interwencyjnej dla ofiar przemocy alkoholowej.

4. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych na rzecz środowiska lokalnego

- a) programy profilaktyczne prowadzone w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i różnych organizacjach młodzieżowych,
- b) realizacja programów wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych,
- c) szkolenia dla instruktorów i realizatorów programów profilaktycznych,
- d) szkolenia dla członków GKRPA oraz osób odpowiedzialnych za realizację programu w tym finansowanie transportu na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- e) promowanie projektów dotyczących wiedzy z dziedziny problemów uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez finansowanie szkoleń i zakupu fachowej literatury.
- f) zajęcia edukacyjne i profilaktyczne dla rodziców, dzieci, młodzieży, rad pedagogicznych, nauczycieli a także pozostałych pracowników placówek szkolno – wychowawczych,
- g) działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- h) promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: współfinansowanie gminnych imprez i programów sportowo – rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów,
- i) organizowanie i współfinansowanie konkursów poświęconych profilaktyce uzależnień promujących zdrowy styl życia oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych,
- j) zakup materiałów niezbędnych do wdrażania programów profilaktycznych,
- k) udział i przeprowadzanie ogólnopolskich, lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.

- a) powierzenie realizacji zadań organizacjom pozarządowym zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) współpraca ze związkami wyznaniowymi i Kościołem Katolickim,
- c) wsparcie organizacji samopomocowych.

6. Ustalenie zasad funkcjonowania kontroli lokalnego rynku alkoholowego

- a) realizacja Uchwały Rady Miejskiej Nr 156/IX/2011 w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Piaseczno miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych Uchwały nr 1529/L/2018 (Dz. Urz. z dnia 10.09.2018r. poz. 8594) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Piaseczno
- b) wydawanie opinii na temat zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Miejskiej w Piasecznie Nr 156/IX/2011 w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwałą Nr 1529/L/2018 (Dz. Urz. z dnia 10.09.2018r. poz. 8594) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Piaseczno
- c) realizacja Uchwały Rady Miejskiej nr 54/V/2003 w sprawie zakazu wprowadzania sprzedaży, podawania oraz spożywania napojów alkoholowych określonych miejscach.

7. Przewodniczącemu i członkom GKRPA zwanym dalej „komisją” za udział w jej pracach przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie wg. wyliczenia:

- a) za udział w posiedzeniu GKRPA –250,00zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie,
- b) pracującym w zespołach:

- do oględzin i kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych – 100,00zł (słownie: sto złotych) brutto za każdy punkt sprzedaży, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- ds. uzależnionych, współuzależnionych oraz przemocy w rodzinie – 200,00zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie,
- c) za występowanie przed sądem – 200,00zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każde posiedzenie.
- d) za sporządzanie apelacji od postanowień sądu – 200,00zł (dwieście złotych 00/100) brutto za każdą apelację,
- e) zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie za pracę Przewodniczącego lub członka Komisji nie może wynosić więcej niż 900,00zł (słownie: dziewięćsetzłotych 00/100) brutto.

8. Program jest realizowany przez Wydział Spraw Społecznych.

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek realizowania zadań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii prowadzonych w postaci gminnego programu profilaktyki. Program w roku 2020 będzie realizowany przez Wydział Spraw Społecznych przy współpracy: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych z terenu Gminy Piaseczno, Organizacji pozarządowych i innych instytucji poprzez:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
2. Udzielanie pomocy psychologiczno - społecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień.
3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych na rzecz środowiska lokalnego.
4. Ustalanie zasad funkcjonowania lokalnego rynku alkoholowego.

Z up. Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno

mgr Hanna Kułakowska-Michalak
I Zastępcą Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno

GŁÓWNY SPECJALISTA

Grażyna Maciej

NACZELNIK
Wydziału Spraw Społecznych